

50 éve alapítva
Láthatóvá tenni a hallóhatatlant!

Hallássérült Hívek Hírlapja

36. évf. 5. szám – 2023. december

Jubileum ünneplés

Éppen idén ünnepeljük a hallássérült pasztoráció újkori fennállásának az 50. jubileumát.

Egy testvérpár, *Szilágyi Izabella* és *Vilma* kalocsai iskolanővérek kezdték meg a munkát újra a II. világháború után, hogy a siketekhez is eljuthasson az evangélium.

Az ő szüleik is siketek voltak, innen az indíttatás, és 1973-ra sikerült egy kis magot kialakítani, akikkel a rendszeres katekézisek, szentmisék útján a közösségépítés elindult.

Mind a mai napig vannak olyan tagok, akik a kezdetek óta jelen voltak.

A piarista kápolnában tartottak először jelnyelvi szentmiséket, *Futó Karcsi* bácsi volt a celebráns atyák között az egyik első. Aztán *Suló Lajos* atya lett a referens nagyon sokáig, a közvetlen elődöm pedig *Erdődi Ferenc* volt.

Az idén, 2023. december 8-án ünnepeljük a Hallássérült Pasztoráció újkori megalapításának 50 éves évfordulóját. E jubileum alkalmából ünnepsorozatot szervezünk, melynek egyik kiemelt eseménye lesz a Hallássérültek Karácsonya.

Ebben az évben is lesz karácsonyi szentmise a hallássérültek számára Erdő Péter bíboros úrral együtt. Erre az ünnepre a vidéken élő hallássérült testvéreket is várjuk. A szentmise után állófogadást tervezünk.

Szeretettel hívunk, hogy ebben az évben is ünnepeljen együtt a siket és nagyothalló hívekkel! szentmisét a tabáni Alexandriai Szent Katalin-templomban.

A szentmise orgonás, integrált és akadálymentesített lesz, jelnyelvi tolmácsolással és folyamatos feliratozással, a tabáni halló hívek részvételével.

Nagy Sándor
hallássérült-referens
plébániai kormányzó

Tartalom

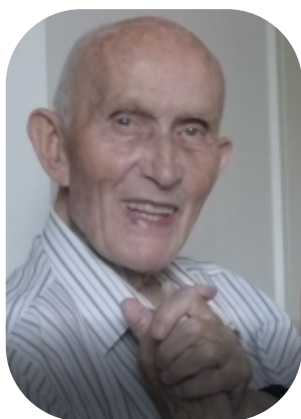
<i>A pasztoráció vezetői</i>	<i>2</i>
<i>Mélyvízben</i>	<i>3</i>
<i>Siketek Mária-kegyhelye ...</i>	<i>4</i>
<i>Karácsonyi szentmisék</i>	<i>5</i>
<i>Papus és a hallókészülék</i>	<i>5</i>
<i>Akadálymentesítés</i>	<i>6</i>
<i>Jövevény voltam</i>	<i>10</i>
<i>Folytatódik a munka</i>	<i>11</i>
<i>Anyakönyvi hírek</i>	<i>12</i>

Meghívó

Ünnepeljük együtt a karácsonyt Erdő Péter bíborossal!
A szentmise 2023. december 26-án, kedden délelőtt, 10 órakor kezdődik.
Minden hallássérült testvérünket szeretettel várjuk!
(Budapest, I. kerület, Attila u. 11.)

A Hallássérült Pasztoráció vezetői, misézői

Popovics Zoltán sorstársunk emlékezete és gyűjteményei hatalmas kincsesbánya mindannyiunk számára, amikor a Hallássérült Pasztoráció elmúlt 50 évére visszatekinünk. Ezekből szeretnék a jubileumi évben hónapról hónapra felszínre hozni Nektek. Most az elmúlt 50 évben miséző atyákat és vezetőket mutatjuk be. A jubileumi évben pedig, hónapról hónapra, a KHsP munkatársai, segítői, önkéntesei kerülnek majd bemutatásra.

+Futó Károly (Budapest, 1925. október 24. - Pilisvörösvár 2017. november 10.)

Esztergomban szentelték pappá 1951. június 17-én. 1978-1987 között misézett a hallássérülteknek.

Szilágyi Izabella és Vilma nővér kérte meg őt, hogy siket és nagyothalló hívek számára mutasson be szentmiséket, amit a nővérek tolmácsolnak.

Sírja Magyarországon található a kolostor temetőjében.

Suló Lajos (Budapest, 1936. augusztus 5.)

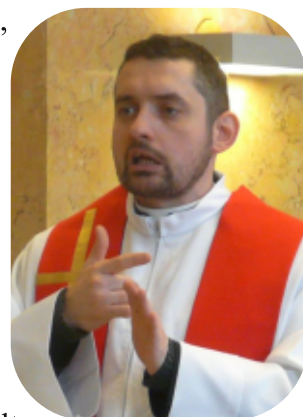
Esztergomban szentelték pappá 1965. június 20-án.

A Hallássérültek Pasztorációjának egyházmegyei referense 1988-2010, a Hallássérültek Pasztorációjának püspökkari referense 1999-2014. Nyugállományba ment 2014. július 31-én.

Suló Lajos atya, Szilágyi Vilma és Szilágyi Izabella nővér, 2000.

Erdódi Ferenc (Budapest, 1976. december 24.) Esztergomban szentelték pappá 2008. június 14-én. Siketek pasztorációját végzi a szakterület referensével Lajos atya mellett 2008-2010 között. Hallássérültek lelkipozíciójának referense az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében 2010-2018 között. Az országos Katolikus Hallássérült Pasztoráció vezetője 2014-2018 között.

Nagy Sándor (Budapest 1984. szeptember 1.) Esztergomban szentelték pappá 2016. június 11-én. Plébániai kormányzó Bp.-Tabánban 2022-től. A Főegyházmegyei Hallássérült Pasztoráció referense 2018-tól.

Lauer Tamás, dr. Bacsa Dávid, Nagy Sándor

Bacsa Dávid (Szeged, 1991. december 23.) Veszprémben szentelték pappá 2017. június 16-án. Tanulmányokat folytatott a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kánonjogi Posztgraduális Intézetében 2017-2020 között. Ez idő alatt aktívan részt vett a Pasztoráció munkájában. Bírói kötelekvédő 2020. október 12-től. Bírói ügyész 2022. április 12-től.

Süllei László (Balassagyarmat, 1968. augusztus 8.) Esztergomban szentelték pappá 1992. június 20-án. Plébános a Budavári Nagyboldogasszony plébánián 2010-től. 2014-18 között misézett a hallássérülteknek, mivel a közösség a Mátyás-templomba járt. Plébániai kormányzó Bp.-Tabánban 2022-ben. Érseki általános helynök 2011-től.

Lauer Tamás (Gödöllő, 1970. szeptember 22.) Diakónussá szentelték Vácon 2017. július 1-én. A Hallássérült Pasztoráció tanácsadója 2010-től. A Hallássérült Pasztoráció munkatársa 2018. szeptemberétől – főterülete a feliratozás készítése.

Mélyvízben

1993 október, Tömő utca. Hosszú házikó, sok irat, asztalok, székek. Ismeretlen arcok. Nem értek semmit. Kézzelel beszélgetnek.

Két idős hölgy fogad, picik, írnak, jönnek-mennek, érkeznek hozzájuk, telefonálnak, majd felfelelem elmondják, amit a vonal másik oldalán hallottak. Hanggal is beszélnek, kézzel is. Este be-

megyünk az udvaron lévő kápolnába. Tele van hívekkel. Mindnek jár a keze, furcsa hangok. Kezdődik a mise.

Mondom magamba: Na végre: ma először tudom, mi zajlik körülöttem. Hiszen gyerekkorom óta nemcsak vasárnap jártunk misére, hétköznap, búcsúk... Vagy mégsem?

Hoppá: Olvasmány?! Hang nuku, kézmozdulatok, néha még száj is zárva. Hmm! Aztán *Hunyadi Zsuzsi, Rafás Lajos, Popovics Zoli* mutatják a szót, mondják szépen artikulálva, próbálom utánozni. Mosoly! Ez az egyetlen mimika, amit mindig megértek! Tehát Jézus, gyerek, ima. Az első jeleim.

Mindenki boldog. Ők, hogy megtanultam, én, hogy végre értem őket. Ugyanis Izabella néni és Vilma néni konkrétan nem tanítottak jelelni. Mélyvízbe engedtek úszni. Mert, ahogy – Isten nyugosztalja – Vilma nővér mondta: Zsuzsikám Izabellával már az első két hétben láttuk: Jó anyag vagy! Figyeltél a siketekre! Azonnal ragadt rád minden jel. Szépen artikuláltál kezdettől fogva.

És mégis, Kedves Olvasó, az első két hét után, mikor vissza kellett utaznom Gyulára, az volt bennem, hogy ezt is láttam, megismertem egy más világot, de ennyi. De Isten útjai kifürkészhetetlenek.

Hála a jó Istennek, Izabella néni meghívott következő nyárra gyermekeket táboroztatni. Nagyon sokat imádkoztam a tábor előtt, mert aggódtam. Ha a felnőtteket nem értettem, hogy fogom a gyerekeket? Csodás 3x10 napos csatka táborokban volt részem. A gyerekek nagyon büszkék voltak, hogy ők jobban tudnak már jelelni mint én. Szívesen tanítottak jelelni.

Persze voltak vicces, akkor és ott kellemetlen helyzetek is. Egyszer egy hét év körüli siket kisfiú oda jött a felnőt-

tek reggeliző asztalához és szerintem azt jelezte, hogy kakaó. Odamentem a helyéhez, kancsó kakaóval, mikor tölteni akartam a bögréjébe, toporzékolt, visított, tudtomra adva nem szereti a kakaót, majd megfogta a kezem és kihúzott az udvarra, a fiú wc felé és felfelé mutatott. Örökre megjegyeztem: Mi a kakaó és mi a wc jele.

Hegyvet mászni, kegyhelyhez látogatni 64 siket táborozó gyerekekkel, sereghajtóként, egyetlen hallóként, vezető is egy halló *Futó Karcsi bácsi* személyében. Mi ez, ha nem ráhagyatkozás Isten csodálatos gondviselésére?

Voltak még velünk felnőttek. Útközben siketek, nagyothallók, de elképzelhetetlen volt számomra eddig, a visszhang, a kiabálás, a pihenő megbeszélése, vagy a sérülés jelzése a vezetővel. Pedig működött. Hála a jó Istennek, mindig épségben, új lelki adományokkal tértünk vissza a táborba. Mégis a magamra csodálkozás volt a legnagyobb.

Egyszer csak Izabella néni arra kért a kegyhelyen én álljak ki, hogy jeleljem el Miatyánkot. Éééé? De ...nem tanultam meg!

„Zsuzsikám minden reggel, este elimádkoztuk. Én jeleltem. Tudom, hogy tudod.”

Én lepődtem meg a legjobban. Valóban 1994. augusztusában már tudtam a Miatyánkot jelelni. 64 csillogó szempár, ott a csatka kegyhelyen velem „mondta”, jelelte a Miatyánkot. Nagyon hálás voltam a jó Istennek, hogy megkaptam ezt a talentumot, igyekszem azóta is kamatoztatni.

Örömmel kísértem A Szilágyi testvéreket Győrbe, Szombathelyre, Pécsre, Veszprémbe siket közösségeknek szentmisét tolmácsolni. Jó volt első padból figyelni Izabella nénit, ahogy a számomra jól ismert mise állandó részeit megjeleníti.

Mindig mosolygós élénk, tekintete, tökéletesen jól artikuláló, szinte minden arcizma mozgott. Folyamatosan, háttározottan teljes nyugalommal. Láttam: miből mi lesz. Bonyolult, latin, teológiai magaslatok, dogmákból érthető, áhá, bólintó hallássérültek tekintete. Néha egymás felé nyugtázva: tényleg, valóban most már értem.

Misék végén tömegek közepén a nővérek, mindenki minden kérdéssel, óhajjal, sóhajjal, hálával fordult felénk. Ne feledjük ekkor még nem voltak tolmácsolószolgálatok. És igen, a nővérek fáradhatatlanok voltak. Mentek, nemcsak vallásos területen, tolmácsolni kedves nyájuknak.

Kép és szöveg: Mezei Zsuzsa

Futó Karcsi bácsival,
ahogy mindenki nevezte.

Siketek Mária-kegyhelye 2. rész

Sajnos, *Kentner Kálmán* hamarosan megbetegedett, s az Úr magához szólította. Az osztály vezetését ekkor vette át *Podani János*. *Kentner Irmát* (képen középen) *Peták István* bevitte a televízióhoz, ahol a közszolgálati műsorok (pl. a híradó) jelnyelvi tolmácsolását végezte – mint ilyen, elsőként a magyar televíziózás történetében. Sajnos, néhány év múltán az ő egészsége is megroppant, olyannyira, hogy mentális problémái miatt intézeti ellátásra szorult.

Az 1993-as felszenteléskor Kentner Irma tolmácsolt az egybegyűlt siket testvéreknek.

A kegyhely újbóli felszentelését 1993. szeptember 11-én Ackermann Károly, Pilisszentkereszt plébánosa végezte

múzeum épületét néhány éve restaurálták, előtte az ott lévő kiállítási anyagot, noha tudták az „illetékesek”, hogy jó néhány tárgy valószínűleg MTE-tulajdon volt, mégis a sportmúzeum raktárába szállították. Ezek, a siketek jelvényeivel együtt, eddig többszöri kérésünkre sem kerültek hozzánk vissza, de az új kiállítás anyagában sem kaptak helyet. Azt csak remélem, hogy nem kallódtak el végleg. (Vége.)

kép és szöveg: *Vuray György*

2007-ben egy rendkívüli vihar olyannyira megrongálta a kegyhelyet, hogy életveszélyessé vált. Helyreállítása, biztonságossá tétele komoly műszaki beavatkozásokat igényelt. Ennek anyagi vonzata sem volt elhanyagolható, a szükséges források egy részét a SINOSZ, más részét az MTE biztosította, s egyben a megfelelő műszaki vezetésről is gondoskodott. Segítséget jelentettek a pilisszentkereszti önkormányzat által küldött közmunkások is. Az északi oldalon lévő sziklaletöréssig kibővítették a teret, a sziklákba mintegy ötméteres hosszúságú betonacél szálakat rögzítettek, összefogva a kőzettömböket. A nyugati oldalon is megerősítették a kis, nyitott fészert, kiselejtezett vasúti talpfákból új, korláttal ellátott lejárati lépcsősor készült. A helyreállítás munkálatai két esztendeig tartottak.

Ha jól emlékszem, talán 2006-2007 körül hozta fel Dobogókőre a Siketek Osztálya azt a három kartoncsíkot, amiken az osztály korábbi, fellelt jelvényeiket őrizte. Ezeket a korabeli felvarróval együtt elhelyeztük a régi menedékházból kialakított turista múzeum kisebbik termébe, ahol az MTE egyéb relikviáit is őrizték. A

Az 1992-es felújításban sokan segítettek.

Főpapi szentmisék karácsonykor

Popovics Zoltán gyűjteménye segítségével idézzük fel a Hallássérült Pasztoráció elmúlt 50 évét.

Most a karácsony másnapján bemutatott főpapi szentmiséket tekintjük át: ki, mikor misézett nekünk?

Lékai László bíboros 1973-1985 között.

Szakos Gyula püspök 1986-ban.

Paskai László bíboros 1987-2001 között.

Udvardy György segédpüspök 2002-ben.

Erdő Péter bíboros 2003-2019 és 2022-2023.

2020-ban a járvány miatt nem volt lehetőség templomban misézni.

Mohos Gábor segédpüspök 2021-ben.

1980. karácsony, Lékai László bíboros mutat be szentmisét a Tömő utcai kápolnában. Tolmácsol Szilágyi Izabella nővér.

Papus és a hallókészülék – 2. rész

Hétfőn Gabesz a szüleivel együtt kereste fel az audiológus Andi nénit. Elmesélték, mennyire le van gyengülve Papus, mennyire nincs semmihez kedve, mert szinte nem hall semmit. Gabesznak már nagyon görbült lefelé a szája, a szeme sarkában is csillogott egy könnycsepp, ahogy mesélt. Andi néni szívét is mélyen megérintette az a szeretet, amivel az unoka törődött nagyothalló nagypapájával. Utolsó lehetőségként Andi néni azt javasolta, hogy kerekesszékkal próbálják elhozni a nagypapát és akkor szívesen segít rajta.

Újabb családi tanácskozás közben visszaemlékeztek, hogy a templomba kerekesszékkal szokták hozni Juliska nénit, ő biztosan kölcsön adná egy fuvarra a kocsiját. Gábor felhívta a plébános atyát, aki járt áldoztatni Juliska nénihez és elkérte a címét és a telefonszámát. Innentől már simán ment minden és kölcsönkapták a járgányt.

Péntek délután, tanítás végén Gabeszért mentek a szülei és így állítottak be Papushoz a kerekesszékkal. Mamus a legszebb ruháját készítette ki Papusnak. Hátra volt azonban még Papus meggyőzése, hogy hajlandó legyen felöltözni és beleülni a kerekesszékbé. Ha nehezen is, de sikerült, és Papus kíváncsian tekintgetett szét az utcán, amikor újra kint lehetett a szabad levegőn. Nagyokat sóhajtozott, de nem szólt semmit.

Így érkeztek együtt a Halláscentrumba, ahol már Andi néni várta őket. Nehezen indult a beszélgetés a barátkozás. Felkerült a fejhallgató Papus fülére. Azon keresztül bemérete Andi néni mekkora is a veszteség, így már be tudott állítani egy készüléket, ami Papusnak „visszavarázsolta” a hallását. Ekkor Papus arca felragyogott: Hát nem némult meg az én Tündérvirág-szálam?! Végre hallhatom a hangodat Drágám! Azt hittem haragszol rám és azért nem szólsz hozzám.

Papus életkedve visszatért, gyorsan megszokta az új segítő eszközt, a hallókészüléket. Minden reggeli imája után betette a fülébe és az esti fürdésig ki sem vette, hogy ne maradjon le egyetlen hangról se, ami körülötte történik. Újra sokat viccelődött Mamussal és az unokákkal is. Visszatért életkedvének köszönhetően étvágya is javult. Visszatért az erő a lábába és a kertbe is kijárt gondozni a növényeket.

A sors különös fintora volt, amikor Mamus elesett a konyhában és eltörött a lába, Papus odaadón ápolta Mamust a betegágyában, aki azóta már szépen tud járni. És boldogan élnek míg meg nem halnak! Ennyi volt, mese volt, füle-farka benne volt. Aki nem hiszi járjon utána!

Elmesélte: MosolyTom

„Az akadálymentesítés a szívekben kezdődik”

Siket szülők halló gyermekeként nőtt fel, így egyszerre látja belülről és kívülről a siketek világát. Nagy Sándor atya, amellet, hogy a Budapest-Tabáni Alexandriai Szent Katalin-templom plébániai kormányzója, 2018 óta az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye hallássérült referense is. Azért kerestük fel, hogy mutassa be nekünk a hallássérültek világát és meséljen arról a munkáról, melyet munkatársai-val végeznek, hogy a siketek és nagyothallók is akadálymentesen vehessenek részt az egyház életében.

Ön siket családban született, tehát a jelnyelv volt az első nyelve?

Az én szüleim siketek, így gyerekkorom óta jelnyelven beszélgettünk egymással, otthon nem a szavaké, hanem a jeleké volt az elsődleges szerep. Hallóként születtem ebbe bele, így egy sajátos szempontból ismerhettem meg a siketek világát. Egykori osztályfőnököm fogalmazott így: „A csend világában nőttél föl, Sanyi.” Ez nagyon igaz. De már egészen korán kerültem halló közösségbe is, bölcsődébe – a gyermekorvosom is javasolta ezt a szüleimnek –, és hát sok halló rokonunk is gyakran látogatott minket: nagyszüleim, nagynéném, keresztszüleim. Így a hangzó nyelvet is hamar el tudtam sajátítani.

Van arról konkrét emléke, amikor felfedezte, hogy a szülei siketsége miatt a családja más, mint a többi családok?

Ez egy érdekes kérdés, így nincs emlékem erről, ez volt a természetes számomra. Akkor tűnt fel igazán, amikor már nagyobb voltam, és mondjuk vártuk a villamost, beszélgettünk, és azt vettem észre, hogy bámulnak minket. Bosszantott engem, hogy hát miért bámulnak, de édesanyámtól mindig azt a választ kaptam, hogy azért, mert nem értik, hogyan beszélünk.

Összeségében pozitív emlékei vannak a gyerekkoráról, vagy inkább az jut eszébe, hogy sokan furán néztek a családjára?

Alapvetően pozitív, igen. Emellett azért néha megtapasztaltam, hogy van egyfajta különlegessége a családnak. Amikor hatosztályos gimnáziumba kerültem, akkor például én is részt vettem a szülői értekezleteken, én voltam a tolmácsa édesanyámnak. Ez furcsa volt, de ugyanakkor nekem természetes is.

Előfordult, hogy a tolmács szerep miatt olyan helyzetekbe került, amiben gyerekként nem lett volna helye?

Gyakorlatilag ez végig kísérte a gyerekkoromat. Nem egyszer, nem kétszer kerültem olyan helyzetbe, ahol én voltam az interface a halló világ és a szüleim között. Volt több olyan helyzet, ami nem igazán gyerekekre méretezett. Amikor boltba mentünk vásárolni, és nekem kellett elmondani, hogy mit szeretnének a szüleim, fordítani az eladók válaszait, máskor meg hivatalos ügyeket intézni, akár telefonon keresztül. De kézenfekvő volt, hogy én fordítok, nem is nagyon volt más lehetősége a szüleimnek.

Ebben történt változás azóta? Ma már jobban megoldott, hogy a siketek tolmácsot kapjanak a különböző helyzetekben?

Állami szinten is sok előrelépés történt, vannak tolmácsszolgálatok, ahol lehet tolmácsot kérni. Meg azért a technikai vívmányok megjelenése is sok segítséget jelentett. Ugye a korábbi telefonokkal csak beszélni lehetett, aztán a mobiltelefonok már rövid szöveges üzenetet, sms-t is tudtak küldeni, a mai okostelefonokkal meg már videotelefonálni is lehet.

Az interjúra készülve megnéztem A Béliér család című filmet, melynek a főszereplője egy CODA (Child of Deaf Adults – Siket Szülők Gyermeke), és a történetben a szülőknek nagyon nehéz volt feldolgozniuk, hogy a lányuk érdeklődése egy olyan világ, a zene felé fordult, amiben ők egyáltalán nem tudtak részt venni. Az Ön családjában hogy élték meg az ilyen helyzeteket?

Gyerekkoromban én is tanultam hangszeren játszani, furulyáztam, és a tanév végén mindig volt valamilyen előadás, és ahogyan minden más társamé is, úgy az én szüleim is jelen voltak. Felnőtt fejjel reflektálva döbbsentem rá, hogy ez mennyire nem magától értetődő! Nagyon megható erre az emlékre visszagondolnom, hogy édesanyám, aki nem hall, mégis ott van a gyerekének a furulya előadásán. Ez a szeretet nagyon sajátos, különleges megnyilvánulása számomra.

A közelmúltban láttam egy koncert hirdetésén, hogy jelnyelvi tolmács is lesz az eseményen. Mit jelent a zene a siketek számára? Hogyan lesz számukra élmény egy koncert?

Az utóbbi időben kezdődtek el itthon a koncerttolmácsolások, ez korábban ritkaságszámba ment. Ugye a na-

gyothallók azért több mindent érzékelnek a külvilágból, míg a siketek alapvetően nem hallanak, viszont a hangok által keltett rezgéseket és a ritmust is érzékelik. Ehhez még hozzáadódik a látvány meg a tolmácsolás is, és az összehátas egy nagyon klassz élményt tud adni. Édesanyám is – bár nem hallja a zenét – nagyon szeret táncolni, ha van egy halló kísérelője, akkor hamar rá tud hangolódni.

Van egy nagyon izgalmas magyar kezdeményezés is, a Beethoven-projekt. A Danubia zenekar vezetőjének, *Há-mori Máté*nak az ötlete volt, hogy egy koncertre meghív- nak hallássérült embereket. Itt lufit foghatnak az ölükben, így a levegő rezgéseit jobban érzékelhetik, beülhetnek a zenekarba, megérinthetik a nagybőgőt vagy bármily másik hangszert. Hallássérült gyerekek és felnőttek is nagyon szeretik. Mi is voltunk egyszer édesanyámmal, én akkor éppen tolmácsként voltam jelen, de egy nagyon izgalmas élmény lett mindkettőnknek.

Időnként akkor manapság is tolmácsol?

Igen. A televíziós szentmise-közvetítéseken a nagyobb ünnepeken én szoktam tolmácsolni. Aztán kisebb közösségi alkalmakon, kirándulásokon, vagy ha éppen nincs tolmács, akkor a szentmisében is. De az nehéz helyzet, amikor hangzó nyelven is meg jelyelven is kell beszélni. Ez a kettős szerep eléggé kimerítő.

Egyszerűen nehéz kétféle figyelni vagy más oka is van?

A magyar jelyelv nem mindig követi a hangzó nyelv mondatszerkesztését, így igazából amikor hangzó nyelven is beszélek, akkor azt kísérel le jelelve, amikor viszont nem beszélek közben, akkor a magyar jelyelvet használom, ami sokkal egyszerűbb szerkezetű, nem mindig vannak mondjuk ragok.

Következtesen magyar jelyelvet mond, vagyis minden nyelvnek saját jelyelve van?

Pontosan, sokan meglepődve kérdezik, hogy a jelyelv az nem nemzetközi? Hát nem.

De azért vannak hasonlóságok?

Vannak, persze. Német siketekkel van közelebbi kapcsolat, egy tanulmányút keretében volt alkalmam több közösséget is meglátogatni. A különböző hangzó nyelvek

is máshogyan közelítenek meg egy-egy fogalmat. Ezért amikor lefordítunk valamit, akkor egy újfajta értelmezést is adunk. A jelyelvek is a hangzó nyelvüket követve egy-egy dolognak a sajátos oldalát emelik ki.

A hangzó nyelvekben is sokszor egy-egy kép van a fogalmak mögött, ami nyelvenként változó, és akkor ezt próbálja meg az adott nyelven jelelni?

Igen, igen. Pont a hallássérült pasztorációnak van egy számomra kedves mondata, ami sok mindent összesűrit: „Láthatóvá tenni a hal(l)hatatlant”. Ezt érthetjük egy l-el is, vagy két l-el is. Ezen munkálkodunk egy kis csapattal a teológiai nyelv esetében is, hogy ami a hangzóbeszédben elhangzik, azt valami módon láthatóvá tegyük. Van egy kis jelyelvi műhelyünk, ahol együtt gondolkozunk siket, nagyothalló, tolmács testvérekkel, hogy egy-egy kifejezésnek mi lehet a kézenfekvő jele. Például, ha karácsony ünnepéről beszélünk, akkor a karácsonyfa, a fenyőfa jelét mutatom. De ez a jel semmit nem mutat meg abból, hogy ez Jézus születése, és mit jelent a hívők számára. Ötleteltünk, hogyan lehetne ezt kifejezni. Megihletett Ferenc pápának egy 30 másodperces jelyelvi videóüzenete, amelyben olasz jelyelven boldog karácsonyt kívánt (Buon Natale): mutatta, hogy buon (jó) és natale (születés), ami egy ringató kézmozdulat. Innen jött az ötlet, hogy a karácsonyt magyarul az ajándék és kised jelével mutassuk. A húsvétnek pedig a magyar jelyelvben a locsolás mozdulata a jele, de ugye annak mi köze van a feltámadáshoz? Közösen találtuk ki a német jelyelvből merítve, hogy a feltámadás jeléhez mi még hozzáteesszük, hogy harmadnap. Mind az advent-karácsony, mind a nagybőjt-húsvét ünnepkör gyakori szavaira alkottunk jeleket, s ez a jelyelvi szótár megtalálható a honlapunkon.

Kanyarodjunk még vissza egy kicsit oda, hogy hogyan lett Önből pap. Mikor érezte meg a hivatást?

Gyerekkoromtól kezdve nagyon szerettem a természetet, szerettem kirándulni, így a gimnázium befejezése után nem is volt kérdés számomra, hogy biológiával szeretnék volna foglalkozni. Igazából az egyetemi tanulmányok alatt merült föl bennem a kérdés, hogy az az Isten, akinek az oltár körül is szolgálak, meg nagyon fontos a szerepe az életben, kicsoda is valójában. Nagyon sok kérdésem támadt, és elkezdtem válaszokat keresni. Láttam szép papi példákat, és rátaláltam a jezsuita lelkiségre, ahol fontos volt nekem, hogy ők otthon vannak a tudomány világában és a lélek dolgaiban is. Több lelkigyakorlaton részt vettem Dobogókőn, a hitem egyre jobban mélyült, és kezdett kibontakozni, hogy az Istennek mi is a terve rólam. Kezdtém sejteni, hogy nem biztos, hogy a tudományos pálya lesz az én utam. Még befejeztem a képzést, de a szakdolgozathoz már egy olyan témát választottam, ami nem az állatvilághoz, hanem az emberhez kötődik. Egy hallásjavító műtéti eljárásnak, a cochleáris implantációnak az idegéletani ha-

tásait vizsgáltam. Több tudományterület metszéspontjában ez egy izgalmas rápillantás volt arra, hogy hol tart a tudomány most ebben, a belső fül eredetű siketséget hogyan tudja áthidalni akár egy ilyen eszközzel. Utána egy évet dolgoztam még biológus gyakornokként, és ez az egy év munka világában töltött idő alkalmas volt a hivatástisztázásra is. Ekkortájt született meg bennem a döntés, hogy igent mondom az Úr hívására, világi papként. Jelentkeztem a bíboros úrnál, aki pedig Esztergomba küldött, és ott tanultam hat évet. Csak zárójelben mondom, hogy az itteni szakdolgozatomban is a hallást választottam, teológiai oldalról közelítettem. Azt jártam körül, hogy milyen lehetőségei vannak az embernek, hogy meghallja Isten igéjét. Szent Pálnál olvassuk, hogy a hit hallásból ered, de akkor mi van azokkal, akik nem hallanak?

És milyen következtetésre jutott?

Az izgalmas az, hogy az Isten úgy teremtett minket, hogy képesek legyünk meghallani az ő igéjét a hallássérültségtől függetlenül, merthogy ő a szívünkön keresztül szól. Olyan szép, ahogyan Benedek pápa megfogalmazta a siket ember meggyógyítása evangéliumi magyarázatában, hogy nemcsak fizikai eredetű siketség létezik, hanem lelki siketség is.

Vannak, akik kiválóan hallanak a fülükkel, de a szívük zárva, és vannak, akik egyáltalán nem hallanak a fülükkel, viszont a szívük nyitva.

Ez a szép ebben, hogy bár lehetnek érzékszervi akadályok, a legfőbb akadályok mégis a szívünkben vannak, amiket legtöbbször saját magunknak építünk, vagy éppen a környezetünkben rakódnak ránk. Az akadálymentesítés első sorban a szívekben kezdődik. Ma már sokat hallunk erről, hogy mi mindent érdemes megtenni, és hogy mennyi energiát meg időt kell befektetni. Van egy ilyen része is, de igazából, ha szerető figyelmességgel fordulunk a másik felé, akkor nagyon sok akadályt át tudunk lépni. Ha például egy siket testvérrel beszélgetek, akkor tartom a szemkontaktust, egy picit lassabban beszélek, artikuláltabban, de nem túlzottan, hogy az már bántó legyen. A legtöbb siket testvér nagyon jól tud szájról olvasni, és már ez az apró figyelmesség nagy hála indítja őket. És ha még egy-két jelet is tud az ember...

A hitet otthonról, a családból hozta vagy önállóan talált rá?

A nagyszüleim szorgalmazták, hogy járjak hittanóra, templomba. A szüleim – pont azért, mert siketek – nem nagyon jártak templomba, mert nem tudtak bekapcsolódni. Akkoriban nem is tudtak róla, hogy van egy hallássérült hívő közösség. De engem szabadon hagytak, jártam hittanra, aztán elkezdtem ministrálni, kezdetben Rákospalotán, aztán pedig Pestújhely lett az a szűkebben vett közeg, ahol főlnöttem, és ahol többféle szolgálatot vállaltam. Gitáros énekkarban énekeltem, táborokban segítettem, lelkipász-

tori kisegítő lettem. A szolgálat része volt a mindennapjaimnak, és aztán az ottani atyák, Molnár Béla plébános atya – aki már nincs köztünk –, *Mékli Attila* atya terelgettek, keltették fel a figyelmemet a lélek dolgai iránt.

Mit szoltak a szülei, hogy ennyire szorosan a hitben találta meg az útját? Követték Önt a közösségbe?

Az első időben, amikor már sokat jártam a plébániára, és második otthonom volt, akkor elhangzott az a kérdés édesanyámtól, hogy ugye, nem akarsz pap lenni? Akkor még azt mondtam: persze, hogy nem. Aztán amikor később kialakult a hivatásom, először azért nehezen fogadták, azért is, mert én egyke vagyok, meg nehezen tudták elhelyezni, hogy ez mi. De aztán az évek folyamán egyre természetesebbé vált számukra. Édesapám nincs már köztünk, de édesanyám rendszeresen jön és sokat segít itt a plébánián.

Mióta fordít figyelmet az egyház a hallássérültekre Magyarországon?

Éppen idén ünnepeljük a hallássérült pasztoráció újkori fennállásának az 50. jubileumát. Egy testvérpár, *Szilágyi Izabella* és *Vilma* kalocsai iskolanővérek kezdték meg a munkát újra a II. világháború után, hogy a siketekhez is eljuthasson az evangélium. Az ő szülei is siketek voltak, innen az indítatás, és 1973-ra sikerült egy kis magot kialakítani, akikkel a rendszeres katekézések, szentmisék útján a közösségépítés elindult. Mind a mai napig vannak olyan tagok, akik a kezdetek óta jelen voltak. A piarista kápolnában tartottak először jelnyelvi szentmiséket, *Futó Karcsi* bácsi volt a celebráns atyák között az egyik első. Aztán *Suló Lajos* atya lett a referens nagyon sokáig, a közvetlen elődöm pedig *Erdődi Ferenc* volt. A piarista kápolnában szegregált módon gyűltek össze vasárnap délutánoként, ott siketek és nagyothalló testvérek tudtak együtt ünnepelni. Mikor 2018-ban bíboros úr megbízott ezzel a szolgálattal, akkor először átvettem ezeket a szentmiséket, aztán sok előzetes egyeztetés, párbeszéd után kiléptünk a kápolnából, hogy a hallókkal együtt ünnepeljük a szentmisét. Akkor a Mátyás-templomban szolgáltam, és 2019 Vízkeresztjén volt az első közös, integrált szentmise. De a fokozatosság jegyében még havi egyszer megmaradt a mise a Piarista kápolnában. >>>

A Covid betörésével új szakasz kezdődött a miseközvetítések történetében is. Addig csak évente egyszer volt lehetőség a tévében jelnyelvi tolmácsolásra. A Covid alatt minden misét lehetett tolmácsolni, és aztán látva az igényeket, sikerült azt is elérni, hogy minden szentmise feliratozva is legyen. Azóta is ez maradt meg: csak feliratozás van a miseközvetítésekben. Itt a Tabánban a halló hívekkel együtt siket és nagyothalló testvérekkel együtt vagyunk a vasárnapi 10-es misén, mintegy 30-40 fős a közösség, van jelnyelvi tolmácsolás és folyamatos feliratozás is. Az állandó részeket, olvasmányokat előre betöltjük, a prédikációt pedig egy beszédfelismerő szoftver írja a kivetítőtáblára több-kevesebb pontossággal. Ez a legteljesebb akadálymentesítési forma jelenleg.

Azt mondja, hogy sok egyeztetés előzte meg a közös szentmisét. Mik voltak a félelmek, ellenérvek egyik-másik részről?

Egyrészt egy megszokott kis közeg volt a Piarista kápolna, és kilépni valami újba, komfortzónán kívülibe, az nem könnyű. Ugyanakkor a Mátyás-templomi közösségben tudtak a szolgátról, és ott is beszélgettünk róla, hogy mi lenne, ha... Mind a két oldalról volt egy nyitottság, és akkor elindultunk ezen az úton. Egy nagyon szép emlék, hogy tartottunk egy olyan közös keresztutat is, amikor fordított helyzetű volt a tolmácsolás. Mindig a hallók a többség, a siketek a kisebbség, így nekik tolmácsolnak. Itt pedig jelnyelven zajlottak az elmélkedés szövegei, és hangzó nyelvre történt a fordítás. Mind a két közösségnek nagyon nagy élmény volt, többen megfogalmazták, hogy először nem is értették, hogy mik ezek a szokatlan, hosszú csöndek. De aztán a hallók is megérkeztek ebbe a csöndbe, és egy nagyon szép tapasztalat született belőle. Egy másik nagyon különleges élmény már itt a Tabánban történt, ahol 2022 óta vagyok plébános, és ahová átköltöztek az akadálymentes szentmisék is. Az elmúlt évtizedekben az atyák húsvétkor nem tudtak külön szent három napot tartani a siket testvéreknek, és így csak kevesen tudtak részt venni és nem teljes értékűen. Tavaly a kis tolmács csapatunkkal gondoltunk egy nagyot, és a siketeket is meghívtuk. Ez volt az első olyan szent három nap – ha lehet ilyen nagy szavakat mondani – a magyar egyház történetében, amikor teljes akadálymentesítés valósult meg. Ezt tervezzük tovább vinni, hogy a legnagyobb ünnepeink akadálymentesek legyenek.

A siketek felé való szolgálat csak Budapesten működik vagy vidéken is vannak atyák és közösségek?

Amíg a Szilágyi nővérek éltek, ők jártak vidéki városokba is, Miskolcra, Pécsre, Szegedre, Veszprémbe, ott is alakultak kis közösségek. Most tudtommal Miskolcon meg Pécsen van egy kis közösség. Sajnos nekem nem terjed eddig az erőm, hogy őket is látogassam, de most a jubileumi év kapcsán azért tervezzük, hogy a szálakat szorosabbra

fűzzük. Sokáig létezett országos hallássérült pasztoráció, ez most egyelőre nincs. De pont az a tervünk, hogy ne csak magunknak tartsuk meg ezeket az akadálymentesítési tapasztalatokat, hanem elérhetővé tegyük.

Az is egy új dolog, hogy van egy Reménykőr nevű szakmai műhely az egyházon belül, ahol próbálunk reflektálni a fogyatékosokkal élők helyzetére. A NEK adta az impulzust, hogy elkezdjünk azon gondolkodni, hogyan tudnánk akadálymentesíteni minden téren: látássérült, mozgássérült, értelmi akadályozott testvérek esetében is. Önkéntesekkel, érintettekkel, különböző szakterületek képviselőivel, és a referens atyákkal is keresve az együttműködést dolgozunk ezen, a NEK-en és a pápalátogatáson már sok minden megvalósult, de keressük tovább az utakat.

Ha lenne egy varázspálcája, mi lenne az, amit megtenne a hallássérült közösségért?

Most, amikor visszanezünk az elmúlt 50 évre, ezzel együtt a jövőbe is tekintünk. Szeretnénk megörökíteni a jövőnek ezt a különleges szolgálatot egy jubileumi évkönyv formájában. Hogy mit tennék? Igazából azt szeretném, hogy az, ami itt piciben megvalósul a Tabánban, az nemcsak itt működhetne, hanem az ország több pontján is. Épp az az üzenet, hogy mindenkinek van helye az Úr asztala körül, és ha mi szerető figyelmességgel tudunk közelíteni az akadályozottsággal élő testvérekhez – ehhez talán nem is kell varázspálcá, csak az a fajta figyelem, amiről beszélttem –, akkor egy kicsi mennyországot élhetünk meg együtt.

Köszönöm a beszélgetést, és további jó munkát kívánok!

A cikkben lévő képek 2023. okt. 15-én készültek a Budapest-Tabáni Alexandriai Szent Katalin-templomban az akadálymentes szentmisén és az előtte tartott helytörténeti sétán.

*Fotó: Lambert Attila/Magyar Kurír
A riportot Sisák Zita készítette,
az Új Város munkatársa*

Jövevény voltam, és befogadtatok

Októberben megkezdett sorozatunkban most a tabáni templom szkolájának vezetője és aktív ministránsa Keönch László válaszol a kérdésekre.

Kérlek mutakozz be. Mióta vagy a Tabáni közösség tagja?

Zenész, zenetanár vagyok. Budapesten születtem, jelenleg is itt élek. Zeneiskolában jazzdobot tanítok. Zenekaraimban ütőhangszereken, dobon játszom, valamint hegedülök és éneklek, ha éppen ilyen jellegű feladatot kapok. Az egyházzenei szolgálat gyerekkorom óta része az életemnek. 25 éve vagyok tagja a Mátyás-templom zenekarának is.

Szüleimtől örököltem a zenét, a muzsikálást. Édesanyám (*Bojta Katalin*) családjában több hivatásos muzsikus is van, illetve volt. Sajnos, édesanyám 2003-ban elhunyt. Azt követően több alkalommal – reá emlékezve – Katalin-napokon (a templom búcsúnapján) többször énekelünk családilag a Tabánban. Akkoriban nagybátyám, *Bojta Károly* volt a templom egyik kántora, sokat zenéltem együtt vele a templomban. Édesapám, *Keönch Boldizsár* énekművész, énektanár volt. 2016-ban hunyt el. Számos alkalommal énekelte a tabáni templomban a nagypénteki passióban az evangélista szerepét.

Ha jól emlékszem 2011-12 körül kezdtem rendszeresen ministrálni a Tabánban, akkor kapcsolódtam be a templom közösségi életébe. *Hegy Balázs* atya akkor már évek óta plébános volt. Vele még korábban, 2001-ben ismerkedtem meg a Terézvárosban, és jó barátság alakult ki kettőnk között. Mivel Balázs atya is „muzsikus lélek” volt, számított rám a zenei feladatokban. Az adventi roráték és a húsvéti passióéneklés azóta is két különleges pillért jelentenek számomra minden évben, és nagy örömmel segítek, hogy az énekléstől még szebb lehessen ez a két időszak (is).

Hogyan élted meg a változást a plébánián, főleg azt, hogy egy közösség is érkezik Sanyi Atyával együtt?

Múlt év nyarán, amikor Sanyi atya érkezett, bennem is volt egy nagy adag kíváncsiság és egyszerre egy erős felelősségtudat, amit korábban természetesen nem éreztem, mert annak idején én voltam a jövevény, akit itt befogadtak. Tavaly viszont reánk – akik már „helyi arcok” voltunk, és a templom életében hozabb ideje feladatokat láttunk el – támaszkodhattak leginkább az újonnan érkezők. Tőlünk remélhették leginkább, hogy vezessük be őket az itteni „otthonosságba”, miközben Sanyi atyára és csapatára az a feladat várt, hogy építse-vezesse az új közösséget. Nagyon komoly feladat ezt sérülésmentesen

véghezvinni! Azonban tanúsíthatjuk, hogy *Nagy Sándor*, plébániai kormányzó egy derék mozdulattal a háttára kapta a templomot, és elindult az úton. Most, bő egy évvel az ő érkezése után jó érzés, hogy az általam vállalt zenei szervezkedések is nagy segítséget, örömet és bátorítást jelentenek a megújult közösség számára.

Kép: Keönch László Farkas, FB oldala

Örültem, hogy jön egy új közösség. Nagy családban nőttek fel, csapatban dolgozom tanárként is, a zenekari játék is közösségi szabályok alapján működik, és egy kórus sem működik egyedül. Ha sokan vagyunk, akkor minden könnyebb! Örömmel vettem észre, hogy rendkívül gyorsan új otthonra lelt ez a közösség. Nagy érték, hogy egymást ismerő, összeszokott csapat az övék. Csak épp a helyszín volt új számukra. Már itthon vannak.

Most, az interjú kérdéseim gondolkodva jutottam arra, hogy egész életemben az engem körülvevők leginkább a zenei tevékenységem fényében, de legalábbis azzal szoros összefüggésben alakították ki a rólam alkotott képet. Ez természetes, mert zenélek, éneklek amióta csak az eszemet tudom. A hallás, a hangok a hétköznapi életem létfontosságú elemei. És most hirtelen közeli kapcsolatba kerültem sok-sok olyan emberrel, akikkel ezeket a – számomra – természetes eszközeimet nem használhatom akkor, ha velük találkozom. Laza és közvetlen embernek tartom magam és így ismernek leginkább, de bennem is volt egy ügyetlenkedéssel kevert zavartság, hogy miként „kell” majd viselkedni ebben az új élethelyzetben. De hamar megtapasztaltam, hogy semmi gond. Szépen tanulgatom, hogy hogyan tudunk egymással a legkönnyebben szót érteni. >>>

Korábban találkoztál már hallássérült emberekkel? Volt-e valamilyen aggodalmad, hogy a tabáni közösség hogyan fogja fogadni a többségében siketekből álló híveket?

Van egy barátom, aki annak idején szolfézstanítványként jelentkezett hozzám. Nagyon örült, hogy elvállaltam, mert kiderült róla, hogy hallásproblémái vannak, hallókészüléket hord. Tele volt ezzel kapcsolatos gátlásokkal. Pár alkalom után kiderült róla, hogy gyönyörűen furulyázik, és a zenei hallása és érzéke átlagon felüli, csak éppen ezt senki sem fedezhette fel korábban. Érdekes módon a zenei frekvenciákat jól hallotta, csak a beszédértés ment nehezen, ha nem elég hangosan szóltam hozzá. Azóta zenekarban is rendszeresen játszik.

A tabáni hívek nagy többségével nem beszélgettem arról, hogy miként viszonyulnak az új közösséghez, de semmi jelét nem látom, hogy bárkinek is gondja lenne ezzel kapcsolatban. Egy saját gondolat erről: Tanulságos és hasznos dolog a halló ember számára is, hogy az ún. akadálymentes szentmisén a vetítés nagyobb figyelemre késztet mindenkit. Érdekes megfigyelni, hogy az utóbbi pár évben divatos lett az a reklámforma a médiában, hogy a hangzó szöveget szóról-szóra, figyelemfelkeltő betűtípusokkal is megjelenítik. Jobban átjön az üzenet! Jó látni, hogy milyen alapos és körültekintő módon oldják meg a segítők, hogy mindenki gond nélkül vehessen részt a templom életében.

Egyéni élmények: pl. ministrálás, a plébániai élet a sekrestyében, vetítés.

A templomban leginkább vasárnap esténként és ünnepek alkalmával ministrálok, olvasok. Az, hogy az oltár mellett egyszerre végzünk szolgálatot nagyothalló, illetve siket testvérekkel, semmiféle nehézséget nem jelent, mivel rutinos emberek lévén egy-egy apró mozdulattól már tudjuk, hogy mit szeretne a társunk. Beszélgetni amúgy sem szoktunk a mise alatt, csak ha nagyon muszáj. Ilyenkor még előnyben is vannak azok, akik messziről tudnak olvasni az artikulációról. Tudom, hogy furcsa ezt előnyként felhoznom, de úgy éreztem, hogy a „nehézített pályán” mozgók mindig megtalálják az olyan lehetőségeket is, amire egy egészséges ember nem is gondol, holott használhatná azokat.

Zárszóként elmondhatom, hogy nagyon örülök az új kezdetnek. Természetesen a korábban megélt időszakot is a szívemben hordom, de most egy másik szakasz kezdődött a templomunk életében. És meggyőződésem, hogy minden jó irányba halad.

Mindent bele Sanyi atya! Mindent bele Tabániak!

Köszönöm a beszélgetést!

Vezér Ágnes

Folytatódik a munka

Előző számban beszámoltam az Állampolgári Jogok Biztos Hivatala Fogyatékosügyi Tanácsadó Testülete (ÁJBH FTT) alakuló üléséről.

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSÁNAK HIVATALA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Nemrégben Debrecenben volt a második ülés, az ÁJBH megyei irodánál, mint regionális testületi ülés. Három előadó részletes beszámolót és bemutatkozást tartott a regionális kérdések kapcsán. Kiderült, hogy regionális szinten ugyanolyan jellegű problémákkal kell szembenézni, mint ahogyan hallottunk az alakuló ülésen. Különbség a regionális jellegből fakad. Ők is készülnek az országos jelentés elkészítésére, amit be kell mutatni az Országgyűlésnek.

Második hozzászólóként megemlítettem, hogy elhangzott rengeteg problémáról nincs tudomása a nyilvánosságnak. Hiányoltam a transzparenciát a közmédia felé, amely ugyanolyan közfeladatot lát el, mint a Hivatal. A nyilvánosság az „Esély” műsor szemüvegén látja a fogyatékosügyet, amely rózsaszínűvé teszi a valóságot, amely nem fedi le a társadalmi problémákat. Magyarul egyfajta megtévesztés zajlik, de elismerve bemutatott eredményeket. Továbbá hiányoltam rendszeres sajtótájékoztatókat.

Utánam jött egy siket hozzászóló, aki beugrott helyettesnek a SINOSZ képviselőjében és debreceni lakos. Ő neheztelte azt, hogy fogyatékosággal élő személyek alatt szinte senki nem gondol a siket és nagyothalló személyekre. Neki hiába van érettségije hozzá hasonló sorstársakkal együtt, sokkal rosszabb helyzetben vannak, mint más fogyatékosági típusba tartozó személyek. Különösen a munka világában.

Az ülést követően látogatásra került sor. A hivatalvezető körbevezetett minket és ismertette a hivatal működését. Amikor elhangzott, hogy aki nem a bejelentett időben érkezik, azt elküldik, akkor azonnal szót kértem. Ezt az eljárást kifogásoltam. Hiszen a fogyatékosügyi világ az, ahol legtöbbször fordul elő krízishelyzet és igényli az esetek gyors megoldását. Ráműtattam, hogy a hivatalnak is szüksége van az érzékenyítésre.

Mikesy György

Plébánia hírei

- Rorate szentmisék december 4-től, hétfőtől péntekig 7 órától.
- Személyes imádság, csöndes elmélkedés a templomi hidegre való tekintettel adventben 6.30-tól kezdődik hétfőtől péntekig. Szeretettel várunk mindenkit!

Anyakönyvi hírek

Szeretett testvérünk, *Rafás Lajosné Márta*, aki 50 éven keresztül hűséges tagja volt a hallássérült hívek közösségének, az örökkévalóságba költözött. A ráckevői temetőben helyeztük örök nyugalomra. Gyászmisszében imádkoztunk érte 2023. december 2-án szombaton a Budapest-Tabáni-templomban.

Aldott, békés, karácsonyi ünnepeket kívánunk, minden kedves testvérünknek!

Jubileumi év hírei

- December 3. A fogyatékossgal élők világnapja
- December 8. A Katolikus Hallássérült Pasztoráció megalakulásának 50 éves jubileuma.
- December 9. Az emlékévi megnyitása.
- *Erdő Péter* bíboros mutat be szentmisét december 26-án, 10 órától a tabáni templomban. Ez alkalommal is ünnepeljük a Hallássérült Pasztoráció 50 éves jubileumát. Minden testvérünket szeretettel várjuk a misére és az azt követő fogadásra, agapéra.

Impresszum:

Kiadja a BUDAPESTI KATOLIKUS HALLÁSSÉRÜLT PASZTORÁCIÓ

Nagy Sándor plébániai kormányzó, hallássérült-referens

Cím: Budapest-Tabáni Alexandriai Szent Katalin Plébánia

1013 Budapest Attila u. 11.

Mobil: +36 (20) 429-8354

<https://tabani.plebania.hu> és <https://hallasserult.katolikus.hu>,

E-mail: tabani.plebania@gmail.com és hallasserult.katolikus@gmail.com

<https://www.facebook.com/katolikus.hallasserult.pasztoracio>

A HHH újság: megjelenik elektronikusan és nyomtatottan is

Felelős kiadó: Nagy Sándor; Szerkesztő: Lauer Tamás

Irodai nyitvatartás

Hétfő 15-17 óra és péntek 15-17 óra

Szentmisék

Vasárnap: 10.00 és 18.00

Rorate mise hétfőtől péntekig 7 órakor

Szombat: 18.00

Továbbra is minden vasárnap 10 órától jelnyelvi tolmácsolással és folyamatos feliratozással.

Gyónási lehetőség jelnyelven is

- A vasárnapi misék előtt 9.15-9.45
- Előre egyeztetett időpontban.